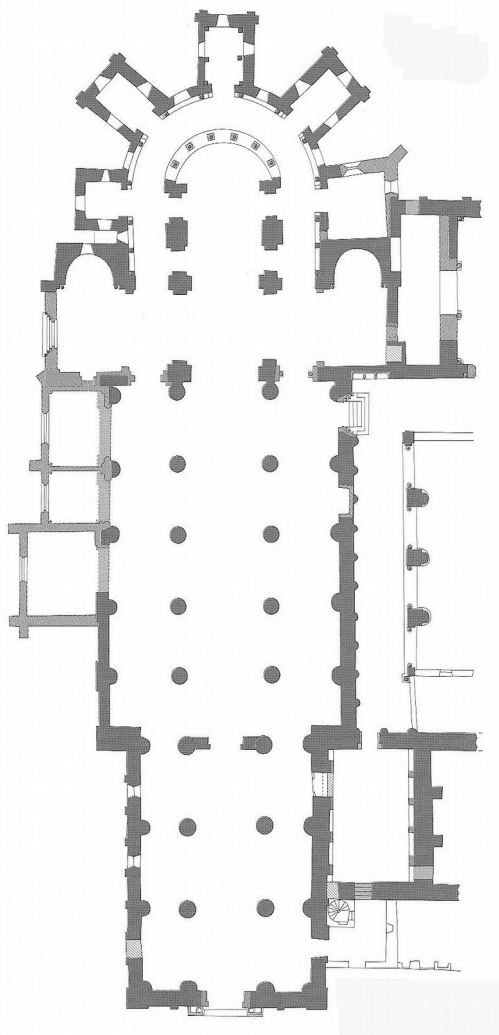

Абатството Свети Филибер в Турнюс

Абатството се състои от множество сгради, сред които най-забележителната е църквата в романски стил, построена между XI и XII век.

Около църквата Свети Филибер е разположен манастирът на абатството (с галерии и кула от края на XV век), залата за църковни събори (със сводове и колонади от XIII век), монашеската трапезария (от XI век), избите, няколко други манастирски постройки и няколко кули, които ѝ придават вид на крепост. Тя е една от най-оригиналните постройки в романски стил във Франция, защото обобщава цялата история на романското изкуство.

Може да се твърди, че абатството Св. Филибер е един от най-старите монашески центрове на Франция. Началото му е поставено с построяването на първия параклис, издигнат върху гроба на мъченика Валериен, превърнат впоследствие в светилище, където през 875 г. се установяват монасите на Св. Филибер, прогонени от остров Ноармутие след нашествието на норманите. И така, постепенно започват да се издигат сградите на абатството и църквата, за да достигнат днешните си размери и да се превърнат в поклонически и културен център с богата манастирска библиотека.

Фасадата от грубо издялани бели камъни – ръчна каменоделска работа от X и XI век, прилича на стена на висока кула, прорязана от бойници. Каменната голота на укрепените стени е украсена с релефни архитектурни елементи, характерни за романския стил – малки „слепи“ аркади и низ от каменни назъбени фризове. Две кули рамкират западната фасада - те са свързани с бойници (направени през XIX в., както и портала), които засилват приликата на сградата с укрепление. Южната кула е с двускатен покрив, а над другата се издига камбанария от розови камъни, построена през XII век над два етажа украсени със забележителни колонади от статуи и скулптирани капители.

Притворът или нартекс - предкорабното пространство на църквата, играе ролята на преход между външния свят и светилището; поклонниците могат да спрат там - в полумрака, за да съзерцават двата стенописа: единият представя **Христос на трона** – господар на Всемира, изобразен върху овална форма - мандорла, поддържана от два ангела (XII век); на другия е изобразено **Разпятието** с Господ в човешки образ, който споделя страданията на човечеството. **Надгробни камъни**, някои от които овални, са вградени в пода.

Централния кораб на църквата е светъл, покрит с **напречни сводове между арки**, а **страничните кораби** са с **кръстати сводове** със стреловидни арки. От вътрешната страна на големите аркади са изографисани растения и животни. В ниша на южната стена е вградена статуя- реликвиум на **Notre-Dame la Brune** – Богородица държи Исус, своя син, който е с лице на възрастен и в едната си ръка държи Книгата на Словото, а с другата дава благословия.

Над централния трансепт се извисява богато изрисуван купол, а върху **капителите** са изобразени пороците, които ни дебнат – клеветата, похотта, скъперничеството, както и наказанията за тях.

Църковните мебели - олтарът, амвонът, реликвиумът на Св. Филибер и кръстът за процесиите, разположени в пространството около олтара, са изработени в съвременен стил по повод светата 2000-на година и са дело на грузинския художник **Гуджи**.

От **страничните галерии** зад олтара на църквата се влиза в пет параклиса; те позволяват на поклонниците да почитат реликвите на светиите и улесняват придвижването на процесиите по време на службите. **Мозайки** от XII век изобразяват зодиакалните знаци и месеците на годината, напомняйки, че Бог е господар на времето и сезоните.

В три готически параклиса от XIV в. и от XV в. се влиза от страната на северната галерия – те са принадлежали на знатни фамилии от региона.

Под пространството около олтара се намира най-старата част на сградата – **криптата**, изградена върху гроба на **Св. Валериен**, който евангелизира Турнюс и е обявен за мъченик в края на II век.

Параклисът Св. Мишел е висока зала със забележителна архитектура, разположена над предкорабното пространство на църквата. Посещението на абатството си струва даже само заради този параклис. **Арката на Жерланюс**, украсена с архаични скулптури, обгражда конзолна апсида над кораба на църквата, скрита от видимата част на органа, който е исторически паметник.

Абатите на Турнюс са били заслужили строители, господари на града, на околностите и на обширни райони около Макон, Брес, чак до Овернь. По религиозните въпроси те са били подчинени единствено на Папата, а по граждански въпроси – на Краля на Франция. След 1627 г. манастирът е предаден на светските власти, но се управлява според канона до революцията. След конкордата на Бонапарт църквата на абатството става енорийска.

Турнюс е приятно малко градче. По цялата главна улица има стари сгради и частни къщи от XVII в., тук се намира и площадът на Кметството с къщата на Охлюва, а старата част на града, където е бил Римският лагер, е прорязана от малки тесни улички, носещи символични имена, които водят до църквата на Магдалена (построена през XII в. и претърпяла основен ремонт през XV и през XVIII век), до бившия реновиран Дворец на правосъдието и разбира се до бившата болница към църквата (от XVII в.), в която сега се помещава **Музеят на Жан-Батист Грьоз** – художник и декоратор, роден в Турнюс през 1725 г.

«И Давид събра всички израилтяни в Ерусалим, за да пренесат Господния ковчег на мястото, което беше приготвил за него.»

(1 Летописи 15, 3)

Абатството в Турнюс е част от Енорията **Свети Филибер на Турнюс**, към която са причислени 15 общини и 16 църкви за малко повече от 10 000 жители.

Paroisse Saint-Philibert en Tournugeois

12 Place des Arts

71700 Tournus

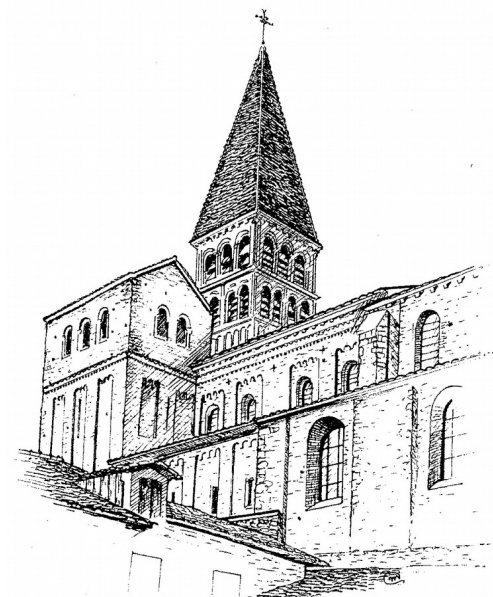
Tél. 03 85 51 03 76

*Tournus St Philibert et Ste Madeleine,
Boyer, Farges-lès-Mâcon, Lacrost,
La Chapelle-sous-Brancion,
La Truchère, Le Villars, Mancey,
Martailly-les-Brancion, Ozenay, Plottes,
Préty, Royer, Uchizy, Vers.*

**Pastorale du Tourisme et des Loisirs
Diocèse d'Autun, Chalon et Mâcon**

www.pastourisme71.com

Janvier 2016

Турнюс

Абатството Свети Филибер

PASTORALE
TOURISME & LOISIRS
Diocèse d'Autun Chalon Mâcon
Donner une âme au temps libre